

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 29.10.1970, sp. zn. 3 Tz 22/70, ECLI:CZ:NS:1970:3.TZ.22.1970.1

Číslo: 54/1971

Právní věta: Zvláštního ustanovení o účinné lítosti podle § 214 tr. zák. lze použít i tehdy, došlo-li ke splnění vyživovací povinnosti až po vyhlášení odsuzujícího rozsudku soudu prvního stupně, který byl zrušen odvolacím soudem, ale dříve než soud prvního stupně počne vyhlašovat nový rozsudek.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 29.10.1970

Spisová značka: 3 Tz 22/70

Číslo rozhodnutí: 54

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Účinná lítost, Zanedbání povinné výživy, Zánik trestnosti

Předpisy: 140/1961 Sb. § 213 odst. 1

§ 213 odst. 2

§ 214

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 54/1971 sb. rozh.

Zvláštního ustanovení o účinné lítosti podle § 214 tr. zák. lze použít i tehdy, došlo-li ke splnění vyživovací povinnosti až po vyhlášení odsuzujícího rozsudku soudu prvního stupně, který byl zrušen odvolacím soudem, ale dříve než soud prvního stupně počne vyhlašovat nový rozsudek.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 29. 10. 1970, sp. zn. [3 Tz 22/70](#).)

Rozsudkem okresního soudu z 24. 10. 1968 byl obviněný uznán vinným trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák., kterého se dopustil tím, že od počátku ledna 1968 do konce srpna 1968 neplnil vyživovací povinnost ke svému nezletilému synovi a zůstal za uvedenou dobu dlužen 1540 Kčs. K odvolání obviněného krajský soud usnesením z 12. 12. 1968 zrušil rozsudek okresního soudu a uložil mu, aby věc znovu projednal a rozhodl. U nového hlavního líčení 16. 1. 1969 obviněný předložil doklady o tom, že své bývalé manželce zaslal v prosinci 1968 jednak částku 880 Kčs, jednak částku 474 Kčs, a že v témže měsíci byla zaslána jeho bývalé manželce jeho zaměstnavatelem částka 1066 Kčs. Předložil dále výplatní pásku, podle níž mu v měsíci lednu 1969 bylo ze mzdy strženo na výživné 220 Kčs. Soud dále vyslechl matku nezletilého, která potvrdila, že

obdržela poštou na výživné dítěte částky 474 Kčs a 880 Kčs, že byl nařízen výkon rozhodnutí na plat obviněného, a že nezletilý v době, kdy obviněný výživné neplatil, nebyl vydán nebezpečí nouze. Nato pak okresní soud rozhodl o věci znovu rozsudkem ze dne

16. ledna 1969 tak, že obviněného uznal znovu vinným trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák., jehož se dopustil způsobem uvedeným již v předcházejícím rozsudku tohoto okresního soudu zrušeném odvolacím soudem a podle § 24 písm. a) tr. zákona upustil od potrestání. V odůvodnění tohoto rozsudku soud uvedl, že obviněný dlužné výživné sice zaplatil, avšak vzhledem k tomu, že k úhradě dlužného výživného došlo až po vyhlášení rozsudku tohoto soudu ze dne 24. 10. 1968, nepřicházelo v úvahu zvláštní ustanovení o účinné lítosti podle § 214 tr. zák. Opětné odvolání obviněného krajský soud zamítl, neboť se ztotožnil se stanoviskem okresního soudu.

Ke stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR ve prospěch obviněného, Nejvyšší soud ČSR vyslovil porušení zákona v ustanovení § 214 tr. zák., zrušil obě rozhodnutí okresního a krajského soudu a uložil okresnímu soudu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Podle § 214 tr. zák. trestnost zanedbání povinné výživy (§ 213 tr. zák.) zaniká, jestliže trestný čin neměl trvale nepříznivých následků a pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlášovat rozsudek. Z tohoto zvláštního ustanovení o účinné lítosti je zřejmé, že splnění vyživovací povinnosti a odstranění následků, které neplnění této povinnosti mělo, je důležitější než potrestání pachatele. V souladu s tím je třeba ustanovení § 214 tr. zák. vykládat tak, že účinná lítost přichází v úvahu i v případě, že soud prvního stupně jedná dále ve věci po zrušení původního rozsudku odvolacím soudem. Proto za předpokladu, že trestný čin podle § 213 tr. zák. neměl trvale nepříznivé následky a pachatel dodatečně splnil svou povinnost v době po zrušení rozsudku, avšak dříve než soud prvního stupně počal vyhlášovat nový rozsudek, zaniká podle § 214 tr. zák. trestnost takového pachatele. Tento výklad není v rozporu s ustanovením § 214 tr. zák., podle kterého je předpokladem účinné lítosti, aby pachatel splnil dodatečně svou povinnost dříve, než soud prvního stupně začal vyhlášovat rozsudek, přičemž toto ustanovení nerozlišuje, zda jde v téže věci o první nebo o další rozsudek. V souladu s tím je třeba vzít v úvahu i to, že po zrušení rozsudku odvolacím soudem a vrácení věci soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, se řízení dostává do stavu jako před vyhlášením zrušeného rozsudku. Proto původní rozsudek, který již neexistuje, nemůže bránit použití ustanovení § 214 tr. zák., jestliže zákonné podmínky účinné lítosti nastaly až po zrušení původního rozsudku do doby, než soud prvního stupně počal vyhlášovat nový rozsudek. Obžalovaný však musí zaplatit všechny splátky na výživné splatné do doby vyhlášení nového rozsudku.

Z uvedeného je zřejmé, že krajský soud a před ním i okresní soud nesprávně vyložily ustanovení § 214 tr. zák., když došly k závěru, že použití tohoto zákonného ustanovení je vyloučeno tam, kde k dodatečnému splnění vyživovací povinnosti došlo až v době po zrušení původního rozsudku soudu prvního stupně a dřív, než tento soud vyhlásil nový rozsudek. Tímto nesprávným výkladem byl porušen zákon v ustanovení § 214 tr. zák.